

BIRŽŲ TURIZMO IR VERSLO INFORMACIJOS CENTRAS

Savivaldybės biudžetinė įstaiga, J. Janonio g. 2, LT – 41148, Biržai, tel. 8 450 33 496, el. p. info@visitbirzai.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 193319388

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS BIRŽŲ TURIZMO IR VERSLO INFORMACIJOS CENTRO 2022 METŲ STRATEGINIO PLANO IR VEIKLOS PLANO ATASKAITA

I SKYRIUS BENDRA INFORMACIJA APIE BIRŽŲ TURIZMO IR VERSLO INFORMACIJOS CENTRĄ

Biržų turizmo ir verslo informacijos centras (toliau – Centras) yra Biržų rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga, įregistruota 1998 m. kovo 25 d., išlaikoma iš Biržų rajono savivaldybės biudžeto, teikianti turizmo ir verslo informacijos bei kitas paslaugas.

Centro savininkė yra Biržų rajono savivaldybė, kodas – 188642660, adresas: Vytauto g. 38, Biržai. Savininko teises ir pareigas įgyvendina Biržų rajono savivaldybės taryba (toliau – Savivaldybės taryba).

Centras yra juridinis asmuo, turintis savo nuostatus, einamąją, lėšų, gaunamų už teikiamas paslaugas, pavedimų lėšų sąskaitas viename iš bankų. Centro finansinę veiklą tvarko vyriausiasis buhalteris.

Centras savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos Biudžetinių įstaigų, Turizmo ir kitais įstatymais, Vyriausybės nutarimais, Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimais, mero potvarkiais, administracijos direktoriaus įsakymais ir šiais nuostatais.

Oficialus pavadinimas – Biržų turizmo ir verslo informacijos centras. Sutrumpintas pavadinimas – Biržų TVIC.

Biržų turizmo ir verslo informacijos centro adresas: J. Janonio g. 2, Biržai.

Centro tikslai:

1. Teikti turizmo informaciją, pritraukti turistų srautus bei skatinti vietinio ir atvykstamojo turizmo plėtrą Savivaldybėje bei Lietuvoje;

2. Skatinti Biržų rajono verslo plėtrą, atsižvelgiant į Savivaldybės verslo plėtros prioritetus. Strateginio veiklos plano programos uždaviniai:

1. Teikti kokybiškas ir prieinamas kultūros paslaugas, vykdyti turizmo informacijos ir meno sklaidą.

2. Plėtoti, atnaujinti, kultūros ir turizmo reikmėms pritaikytą infrastruktūrą.

II SKYRIUS CENTRO TURIZMO ĮVAIZDŽIO FORMAVIMO PROGRAMOS FINANSAVIMAS

Per ataskaitinį laikotarpį pajamų už atsitiktines paslaugas, t. y. komisinis mokestis už parduotus keltų ir lėktuvų bilietus, turistines keliones, ekskursijas bei parduotą turistinę literatūrą,

suvenyrus buvo gauta: **47 339,34 Eur** (2021 m. – 33 678,06 Eur, 2020 m. - 35 089,40 Eur, 2019 m. - 56581,42 Eur)

Per ataskaitinį laikotarpį TVIC išlaidos sudarė: **136 452,63 Eur** (2021 m. – 107 0783,23 Eur, 2020 m. - 122 044,55 Eur, 2019 m. -122 588,50 Eur).

Iš jų: **darbo užmokesčiui – 75 312,30 Eur** (2021 m. – 71 681,03 Eur, 2020 m. 72 461,71 Eur, 2019 m.- 62 767,00 Eur).

Socialinio draudimo įmokoms – 1 21015 Eur (2021 m. – 1 191, 33 Eur, 2020 m. – 1 195,41 Eur, 2019 m. – 1 031,53 Eur, 2018 m. - 13 368,40 Eur).

Komunalinėms paslaugoms – 2 906,10 Eur (2021 m. – 1 941,33 Eur, 2020 m. – 1 322,96 Eur, 2019 m. – 2 384,49 Eur).

Ryšių paslaugoms – 1 166,96 Eur (2021 m. – 1 124,87 Eur, 2020 m. - 781,61 Eur, 2019 m. – 1 459,63 Eur).

Komandiruotėms – 1 704,00 Eur (2021 m. – 360,47 Eur, 2020 m. - 2 522,45 Eur, 2019 m. - 2 070,36 Eur).

Kvalifikacijos kėlimui – 370,00 Eur (2021 m. – 65,00 Eur, 2020 m. - 2204,49 Eur, 2019 m. - 299,00 Eur).

Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos – 25 107,77 Eur (2021 m. – 29 914,49 Eur, 2020 m. - 39133,78 Eur, 2019 m. – 52 233,49 Eur).

Socialinės išmokos – 2 918,06 Eur (2021 m. – 59,00 Eur, 2020 m. - 66,14 Eur, 2019 m. – 0,00 Eur).

Ilgalaikio turto įsigijimas - 0,00 Eur (2021 m. – 0,00 Eur, 2020 m. - 4356,00 Eur. 2019 m. – 0,00 Eur. 2018 m. – 0,00 Eur.).

III SKYRIUS DARBUOTOJAI

2018 m. gegužės 9 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-112 buvo patvirtintas didžiausias leistinas TIC darbuotojų skaičius – 8.

Centro darbuotojų sarašas 2022 metais:

Direktorė – 1 etatas (tikslinėse atostogose iki 2024 m. vasario 26 d.);

Vyriausioji buhalterė – 1 etatas;

Turizmo vadybininkė – 1 etatas;

Turizmo specialistės – 2 etatai;

Verslo konsultantė – 1 etatas.

Per 2022 m. Centre buvo personalo darbuotojų pasikeitimų:

Nr.	Pareigos	Vardas, pavardė	Pastabos
1.	Direktorė	Raminta Indriulėnienė	Tikslinėse atostogose 2022 m. sausio 10 d. - 2024 m. vasario 26 d.
2.	Laikusiai einantis direktoriaus pareigas	Gintaras Butkevičius	Dirbo 2022 m. sausio 11 d. – birželio 22 d.
3.	Turizmo vadybininkė	Vaiga Landauskienė	2022 m. balandžio 11 d. pakeista pareigybė – turizmo vadybininkė (vietoje vyr. specialistės); 2022 m. gegužės 25 d. įvyko konkursas į turizmo vadybininko pareigas;

			Nuo 2022 m. birželio 23 d. paskirta, kaip turizmo vadybininkė, laikinai atliekanti direktoriaus funkcijas.
4.	Vyr. buhalterė	Dalia Lukštienė	Įdarbinta nuo 2022 m. rugpjūčio 1 d.
5.	Verslo konsultantė	Raimonda Janušonytė	Dirbo 2022 m. liepos 1 d. - rugpjūčio 5 d.
6.	Verslo konsultantė	Jurgita Kregždaitė	Įdarbinta nuo 2022 m. lapkričio 3 d.

Kvalifikaciją, dalyvaudamos 18-oje tiesioginiuose ar nuotoliniuose renginiuose (seminarai, mokymai, konferencijos, forumai ir kt.), kėlė penkios Centro darbuotojos. Išsamesnė informacija apie Centro darbuotojų kvalifikacijos kėlimą pateikiama priede Nr. 1.

IV SKYRIUS

VEIKLOS ANALIZĖ PAGAL CENTRO TIKSLUS IR SVP PROGRAMOS UŽDAVINIUS

1. Teikti turizmo informaciją, pritraukti turistų srautus bei skatinti vietinio ir atvykstamojo turizmo plėtrą Savivaldybėje bei Lietuvoje

Teikti kokybiškas ir prieinamas kultūros paslaugas, vykdyti turizmo informacijos ir meno sklaidą.

Plėtoti, atnaujinti, kultūros ir turizmo reikmėms pritaikytą infrastruktūrą.

1. 2022 metais Centro darbuotojos dalyvavo tarptautinėje turizmo ir laisvalaikio parodoje „Adventur“ bei vyko į kitus Lietuvos miestus pristatyti Biržų krašto turizmo išteklių:

Dalyvauta šventėje	Data
Tarptautinė turizmo ir laisvalaikio paroda „Adventur“	Sausio 28-30 d.
Tarptautinė turizmo ir laisvalaikio paroda „Balttour“	*Buvo perkeltas į 2023 metus
Telšių miesto šventė	Birželio 11 d.
Alytaus miesto šventė	Birželio 17-18 d.
Joniškio miesto šventė	Liepos 2 d.
Žagarės vyšnių festivalis	Liepos 16 d.
Jūros šventė, Klaipėdos	Liepos 29-31 d.
Sostinės dienos, Vilniuje	Rugsėjo 2-4 d.

Tarptautinė turizmo ir laisvalaikio paroda „Balttour“ turėjusi įvykti 2022 m. vasario 4-6 dienomis dėl karantino apribojimų Latvijoje buvo perkelta į 2023 m. 3-5 d. Iš viso buvo sudalyvauta 7 renginiuose, kurių metu buvo pristatomas Biržų kraštas ir jo turizmo ištekliai, renginiai bei naujienos. Statistiškai daugiausia turistų buvo sulaukta po Alytaus, Klaipėdos ir Vilniaus miestų švenčių. Taip pat 2022 m rugpjūčio 6 d. Centras organizavo *turizmo gatvę* Biržų miesto šventės metu, į kurią atvyko turizmo informacijos centrai iš Kupiškio, Rokiškio, Molėtų, Šiaulių, Ilzenbergo dvaro, Joniškio.

1.2. Centras 2022 metais dėmesį skyrė internetinei erdvei, aktyviai naudojant „Biržai Turizmas“, „VisitBiržai“ Facebook ir Instagram profilius bei TikTok. Latvijos rinkai – „BraucuzBirziem“. Buvo pateikiami apibendrinantys straipsniai laikraščiuose „Šiaurės rytai“, „Biržiečių žodis“ ir internetinėse svetainėse - www.visitbirzai.lt bei www.birzai.lt.

1.3. Kovo 21 d. vyko rinkodarinis bendradarbiavimo projektas kartu su turizmo skatinimo agentūra „We love Lithuania“, kurio metu visa diena buvo skirta Biržų kraštui. Nuo pat 8.00 val. ryto buvo keliami straipsniai kas valandą apie muziejus, maitinimo, apgyvendinimo, lankytinas vietas bei pramogas. Reklamavome miesto renginius bei naujienas.

1.4. Vyko bendradarbiavimas su „Keliaujančios mamos“ bendruomenės idėjos autore, įkūrėja, plėtros ir marketingo eksperte Vilma Vainore, kuri gegužės 25 d. aplankė Biržų kraštą, apie kurį dalinosi savo įspūdžiais socialiniuose tinkluose. „Keliaujančios mamos“ jungia jau daugiau nei 100 000 šeimų, mėgstančių ir norinčių keliauti su vaikais.

1.5. Biržų TVIC buvo pakviestas į Sodeliškių dvaro sodybą, kurioje vyko *infoturas* kelionių agentūroms iš visos Lietuvos. Jo metu Centro turizmo specialistė pristatė Biržų krašto turizmo išteklius, naujienas bei renginius.

1.6. 2022 m. lapkričio mėn. išsiųsta informacija apie pagrindinius Biržų rajono lankytinus objektus su nuotraukomis, tarptautiniame Baltijos šalių kataloge „Beautiful Baltics“. Katalogas planuojamas išleisti 2023 m. pavasarį.

1.7. Centro kvietimu į Biržus atvyko ir savo verslo sėkmės istorija apie vandens pramogas prie Kupiškio marių pasidalino kupiškėnai Solveiga ir Paulius Pranckūnai.

V SKYRIUS

BENDRADARBIAVIMAS SU LIETUVOS IR UŽSIENIO KULTŪROS, TURIZMO INFORMACIJOS CENTRAIS, MUZIEJAIMS, KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪROMIS, KONCERTINĖMIS ORGANIZACIJOMIS, MENO KOLEKTYVAIS, KŪRYBINĖMIS ORGANIZACIJOMIS

1.1. Centras reguliariai bendradarbiauja su kitais Lietuvos turizmo informacijos centrais, savivaldybėmis, keičiasi informacija, dalyvauja bendruose renginiuose, miesto šventėse, seminaruose, konferencijose, pristatymuose.

1.2. Centras yra Lietuvos turizmo informacijos centrų asociacijos (toliau - LTICA) narys. 2022 m. gegužės 4 d. vyko visuotinis - ataskaitinis narių susirinkimas. 2022 m. spalio 25-26 d. vyko mokymai turizmo informacijos centrų specialistams, lapkričio 29-30 d. vyko visuotinis narių susirinkimas bei mokymai vadovams.

1.3. Centras bendradarbiauja su Nacionaline Lietuvos turizmo skatinimo agentūra VšĮ „Keliauk Lietuvoje“. Nuolat teikiama informacija rengiamiems teminiams žemėlapiams, kurie skatina keliavimą po Lietuvą. Centras taip pat užsiregistravo naujoje turizmo ir laisvalaikio parodoje „Atostogos Lietuvoje“, kuri vyks 2023 m. balandžio 21-23 dienomis, Kauno Žalgirio arenoje.

1.4. 2022 metais viena studentė atliko pavasario sesijos praktiką (2022 m. balandžio 4-29 d.), taip pat Centre 2022 m. liepos 6 d. – 2023 m. sausio 6 d. dirbo viena savanorė.

1.5. 2022 m. gruodžio 12 d. buvo pateikta paraiška Kultūros pasui gauti, tačiau paraiška buvo atmesta.

1.6. Centras bendradarbiaudamas su Aukštaitijos saugomų teritorijų Biržų regioninio parko grupe pasinaudojo kvietimu ir 2022 m. birželio 6-10 d. viena turizmo specialistė išvyko į komandiruotę Čekijos Respublikoje. Jos metu, buvo pristatytas pranešimas apie Biržų kraštą: čekams, lietuviams ir latviams. Taip pat, buvo pasidalinta gerąja patirtimi - vyko ekskursijos, kurių metu buvo apžiūrimas Čekijos karstinis regionas, lyginamas su Biržų krašto geologiniais reiškiniiais.

1.7. Biržų miesto policijos komisariato kvietimu 2022 m. rugsėjo 23 d. Centras su savo stendu dalyvavo policijos ir visuomenės šventėje, kurioje pristatė lankytinas vietas, reklamavo renginius bei prekavo suvenyrais su Biržų krašto atributika.

1.8. Biržų „Kaštonų“ pagrindinės mokyklos kvietimu 2022 m. gruodžio 9 d. vyko „Kaštoniečio diena“, tad turizmo specialistė mokyklos mokiniams vedė pamokas turizmo tema, kvietė dalyvauti įvairiuose renginiuose, pristatė kelionių projektus.

1.9. 2022 m. spalio 25 d. Centras buvo akredituotas savanorių priėmimui įstaigoje.

2.0. Biržų krašto gidams, turizmo sezono atidarymo proga 2022 m. gegužės 14 d. suorganizuota Dr. Vilijos Malinauskaitės paskaita „Nuo gido iki verslininko“.

2.1. Bendradarbiaujant su Socialinių paslaugų centru dalyvauta pėsčiųjų žygyje po Biržų rajoną „Globėjo dieni“ paminėti.

2.2. 2022 m. balandžio 30 d. Centro darbuotojos dalyvavo gidų egzamine, kuriame dalyvavo trys Biržų rajono gyventojai. Visi trys pretendentai egzaminą išlaikė ir įgijo gido kvalifikaciją.

VI SKYRIUS

PARENGTI IR IŠLEISTI INFORMACINIAI KARTOGRAFINIAI LEIDINIAI APIE TURIZMO PASLAUGAS IR TURIZMO IŠTEKLIUS

Per 2022 m. Centre buvo naujai parengti arba atnaujinti ir išleisti šie leidiniai:

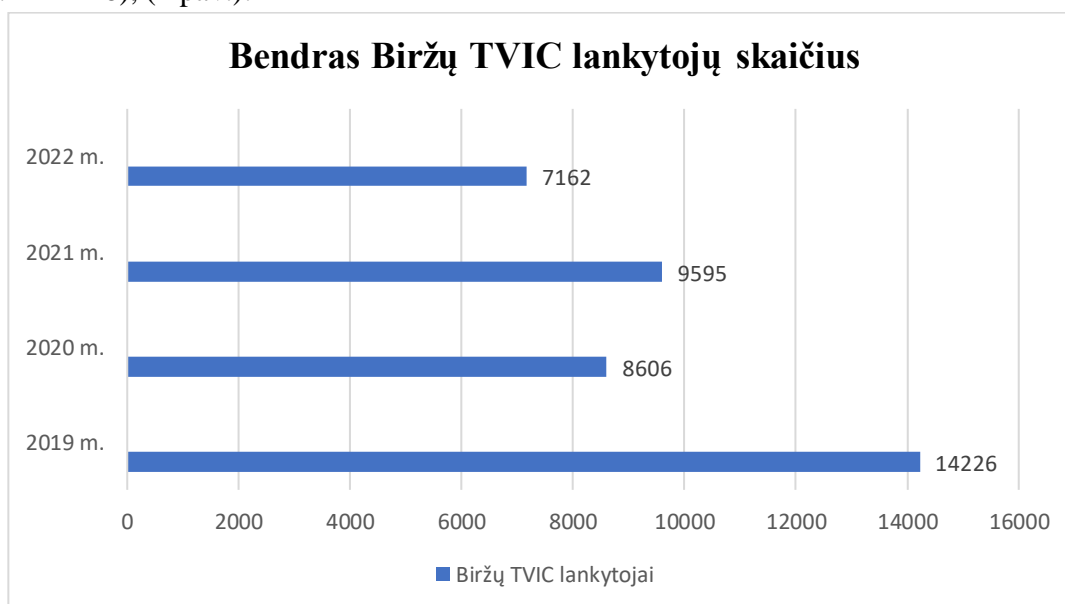
Nr.	Pavadinimas	Tiražas (vnt.)
1.	Informacinės skrajutės apie lankytinų objektų TOP 10 Biržuose	2000
2.	Biržų miesto žemėlapiai	2000
3.	Biržų rajono sulankstomi žemėlapiai	2000
4.	Biržų krašto naujienų ir renginių skrajutė 2022	500
5.	Kalėdinės skrajutės	500
6.	Dviračių maršrutai Biržų krašte	2000
7.	Kišeniniai ir stalo kalendoriai 2023 metams	500

2022 m buvo numatytas turizmo gido knygelės parengimas ir išleidimas, tačiau knygelės leidyba perkelta į 2023 metų pavasarį.

VII SKYRIUS

1. 2022 M. LANKYTOJŲ STATISTIKOS ATASKAITA

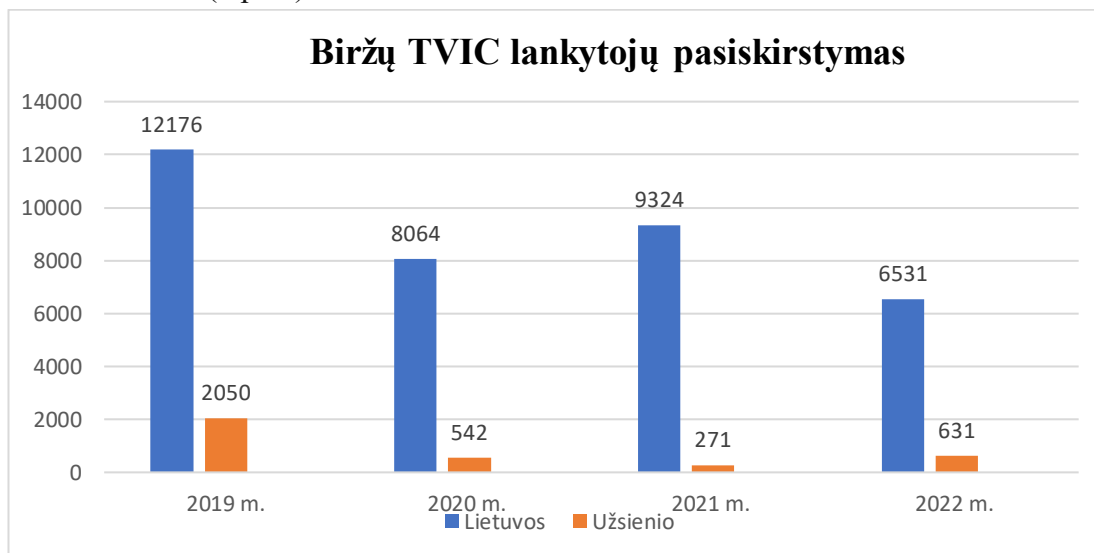
Biržų turizmo ir verslo informacijos centrą (toliau - TVIC) 2022 metais aplankė 7162 lankytojai, lyginant su praeitais metais skaičius sumažėjo 25 proc. (2020 m. – 8606, 2021 m. - 9595, 2019 m. – 14226), (1 pav.).

1 pav. Bendras Biržų TVIC lankytojų skaičius 2019 – 2022 m.

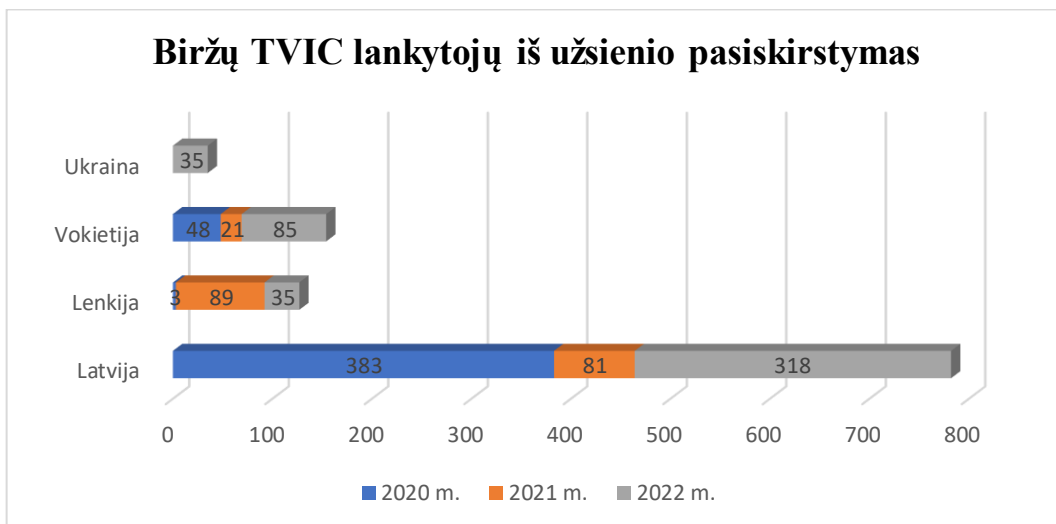
Nors pandemijos laikotarpis baigėsi, tačiau politinė situacija labai sudrebino šiuos metus. Po Rusijos agresijos prieš Ukrainą bei infliacijos, žmonės nebe taip intensyviai keliavo, taip pat sumažėjo didelių grupių, atsirado daugiau pavienių keliautojų. Kiti, atsivėrus sienoms, pasirinko alternatyvą išvykti į užsienį.

2022 m. Biržų TVIC aplankė viso 631 turistai iš užsienio, tai yra 2 kartus daugiau nei 2021 metais, kai į Biržų TVIC užsuko 271 užsienietis ir šiek tiek daugiau už 2020 metus, kai užsuko 542 turistai užsieniečiai (2 pav.).

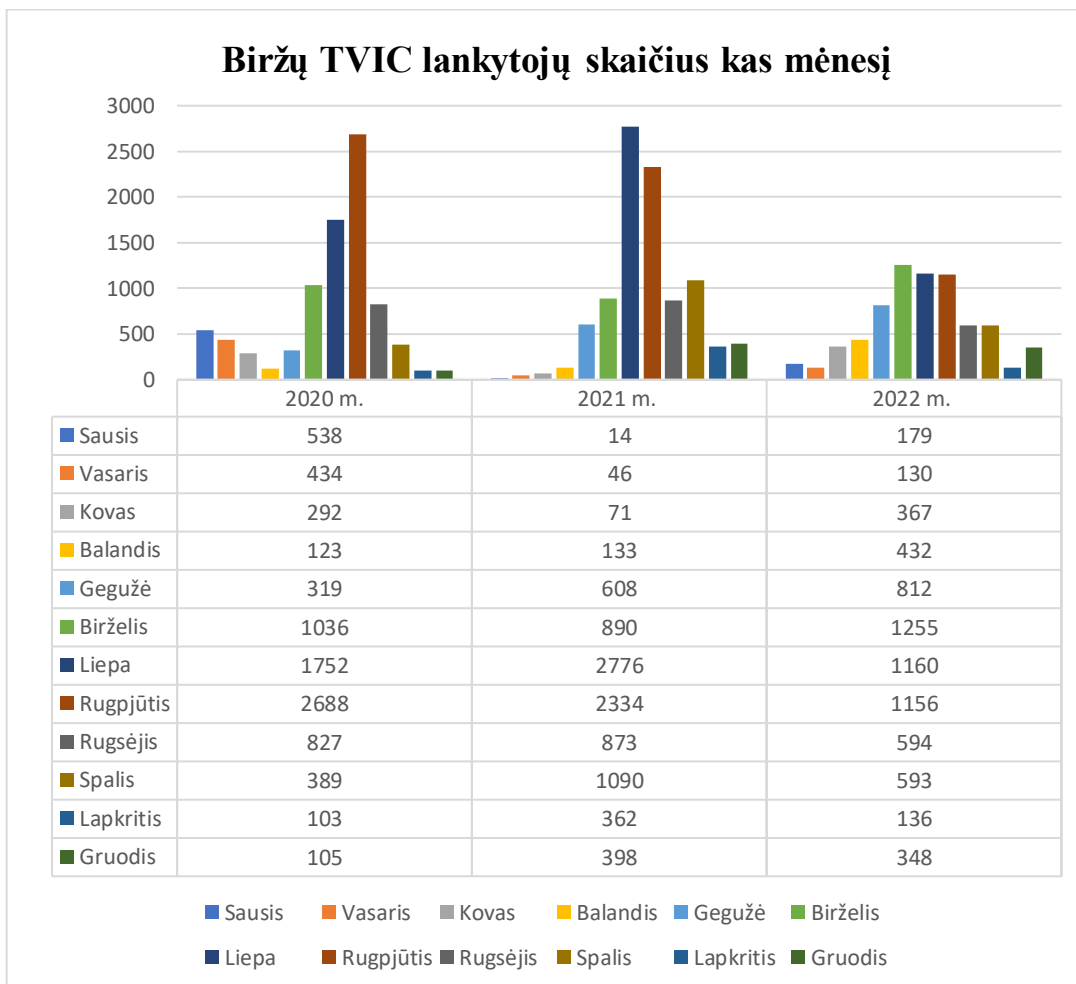
2 pav. Biržų TIC lankytojų pasiskirstymas 2019 - 2022 m.

Detaliau nagrinėjant užsienio lankytojus, ilgą laiką buvusi užsienio šalių turistų lyderė Latvija vėl sugrįžo į pirmąją vietą. 2022 metais TVIC aplankė 318 latvių (3 pav.), ir tai yra beveik 4 kartus daugiau nei 2021 metais, kai į Biržų TVIC atvyko 81 turistai iš Latvijos. Taip pat padidėjo ir turistų skaičius iš Vokietijos, nes 2021 metais apsilankė 21 vokiečiai, o šiais metais taip pat, tai 4 kartus daugiau. Tačiau Lenkijos turistų sumažėjo apie 60 proc., nes 2021 metais atvyko 89, o 2022 metais į Biržų TVIC užsuko 35 turistai iš Lenkijos. Dėl minėtų politinių priežasčių sulaukėme ir 35 karo pabėgėlių iš Ukrainos. Per 2022 metus, Biržų TVIC apsilankė turistai iš įvairių pasaulio šalių: Didžiosios Britanijos (25 asm.), Prancūzijos (13 asm.), Rumunijos (12 asm.), Sakartvelo (11 asm.), Indijos (8 asm.), Norvegijos (8 asm.), Šiaurės Amerikos ir JAV (8 asm.), Čekijos (8 asm.), Švedijos (8 asm.), Nyderlandų (8 asm.), Ispanijos (7 asm.), Turkijos (6 asm.), Estijos (6 asm.), Islandijos (5 asm.), Izraelio (4 asm.), Airijos (4 asm.), Vietnamo (1 asm.), Belgijos, Liuksemburgo, Šveicarijos (po 2 asm.), Australijos ir Vietnamo (po 1 asm.), (2pav.).

3 pav. 2021 m. Biržų TIC lankytojų iš užsienio pasiskirstymas 2020 - 2022 m.

Kaip ir kiekvienais metais TVIC lankytojų kiekį daugiausiai lemia sezoniškumas, dėl to populiariausi turizmo mėnesiai lieka šiltuoju sezonu. Tačiau pažvelgus į paskutinę diagramą (4 pav.) daugiausiai lankytojų sulaukėme birželio mėnesį (1255 asm.), tai šiek tiek mažiau nei populiariaisiais liepos (1160 asm.) ir rugpjūčio mėnesiais (1156 asm.) mėnesiais. Tai yra apie 50 procentų visų lankytojų per 2022 metus. Tuo tarpu mažiausiai lankytojų sulaukėme kaip visada metų pirmaisiais mėnesiais sausį (179 asm.), vasarį (130 asm.), tačiau tai netgi 90 procentų daugiau nei 2021 metais. Pasyvesnis nei visais kartais šiais metais buvo lapkričio mėnuo, kai Biržų TVIC aplankė 136 asmenys, kai tuo tarpu 2021 metais Biržų TVIC aplankė 362 lankytojai.

4 pav. Biržų TVIC lankytojų skaičius kas mėnesį 2020 -2022 m.

Apibendrinant galima teigti, jog Biržų miestas ir kraštas išlieka populiarūs vietovė ir pritraukia lankytojų, kurie užsuka į Biržų TVIC ieškodami įvairiausių informacijos. Nors po pandemijos augantis lankytojų skaičius nukrito, tačiau sulaukėme net 137 procentais daugiau turistų iš užsienio, nei praeitais metais ir lankytojų skaičius kas mėnesį nebebuvo toks skirtingas. Nors šiltasis sezonas išlieka populiarus, tačiau lankytojai gausiai užsuka į Biržų TVIC ištisus metus.

2. 2022 M. EKSURSIJŲ PO LIETUVĄ STATISTIKOS ATASKAITA

Valstybinis turizmo departamentas 2016 metais yra patvirtinęs (pažymėjimas NR. 14865), kad Biržų TVIC atitinka kelionių organizatoriaus keliamus reikalavimus ir gali teikti organizavimo paslaugas Lietuvoje.

1 lentelė. Biržų TVIC suorganizuotos ekskursijos 2022 m.:

BIRŽŲ TVIC SUORGANIZUOTOS EKSURSIJOS 2022 METAIS			
1.	Palangos STINTA 2022	Vasario 12 d.	50 asmenų
2.	Etnokosmologijos muziejus Molėtuose	Balandžio 24 d.	40 asmenų
3.	Burbiškio dvaro TULPIŲ ŽYDĖJIMO ŠVENTĖ	Gegužės 7 d.	22 asmenys
4.	Sezono atidarymo ekskursija po Biržų kraštą	Gegužės 15 d.	49 asmenys
5.	Projekto PAŽINKIME KAIMYNUS ŽIEMGALOJE (LT)	Gegužės 22 d.	22 asmenys

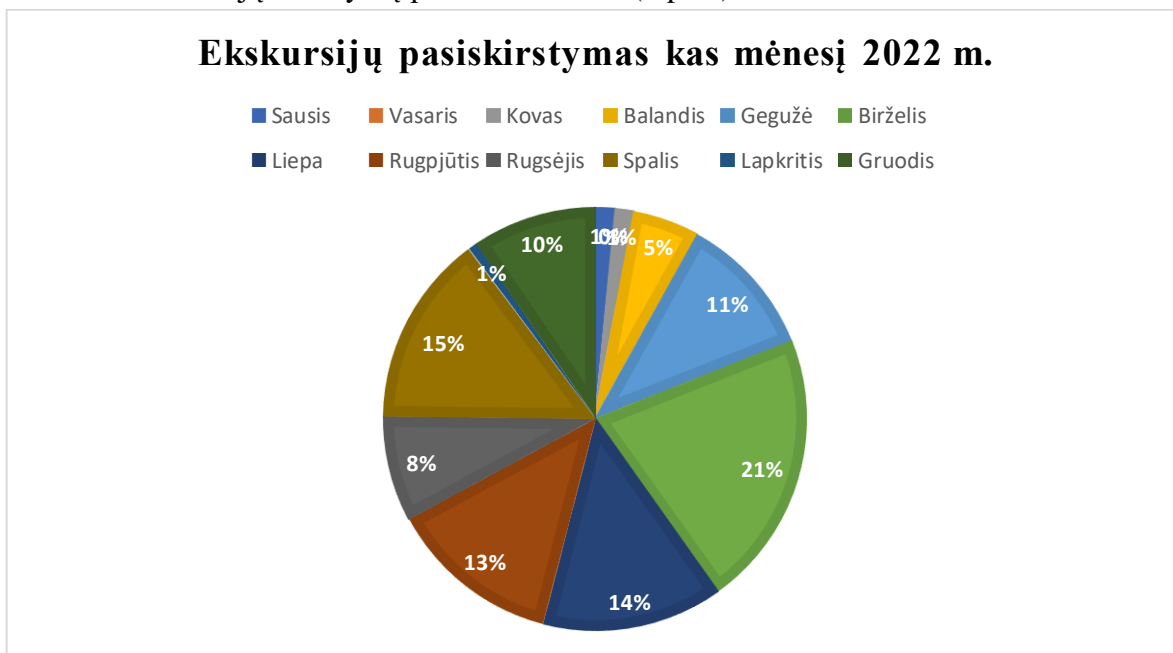

6.	Ekskursija į PAUKŠČIŲ FESTIVALĮ Kaišiadoryse	Birželio 4 d.	45 asmenys
7.	Projekto PAŽINKIME KAIMYNUS ŽIEMGALOJE (LV)	Birželio 19 d.	22 asmenys
8.	Poilsinė kelionė į Palangą	Liepos 15,16,17 d.	54 asmenys
9.	Ekskursija į Ilzenbergo dvarą	Liepos 24 d.	48 asmenys
10.	Ekskursija į Raseinius	Liepos 30 d.	30 asmenų
11.	Miesto šventės ekskursija po Biržų kraštą	Rugpjūčio 6 d.	22 asmenys
12.	Poilsinė kelionė į Palangą	Rugpjūčio 12,13,14 d.	52 asmenys
13.	Poilsinė kelionė į Palangą	Rugpjūčio 26,27,28 d.	72 asmenys
14.	Ekskursija į MARSO KANJONUS	Spalio 10 d.	35 asmenys

2022 metais Biržų TVIC suorganizavo 14 ekskursijų (1 lentelė), tai ženkliai daugiau, nei per metus, kurie buvo paveikti pandemijos (2021 m. – 4, 2020 m. - 6), kuriose keliavo 563 asmenys (2021 m. 159, 2020 m. 197).

3. 2022 M. ORGANIZUOTŲ EKSKURSIJŲ BIRŽŲ RAJONE ATASKAITA

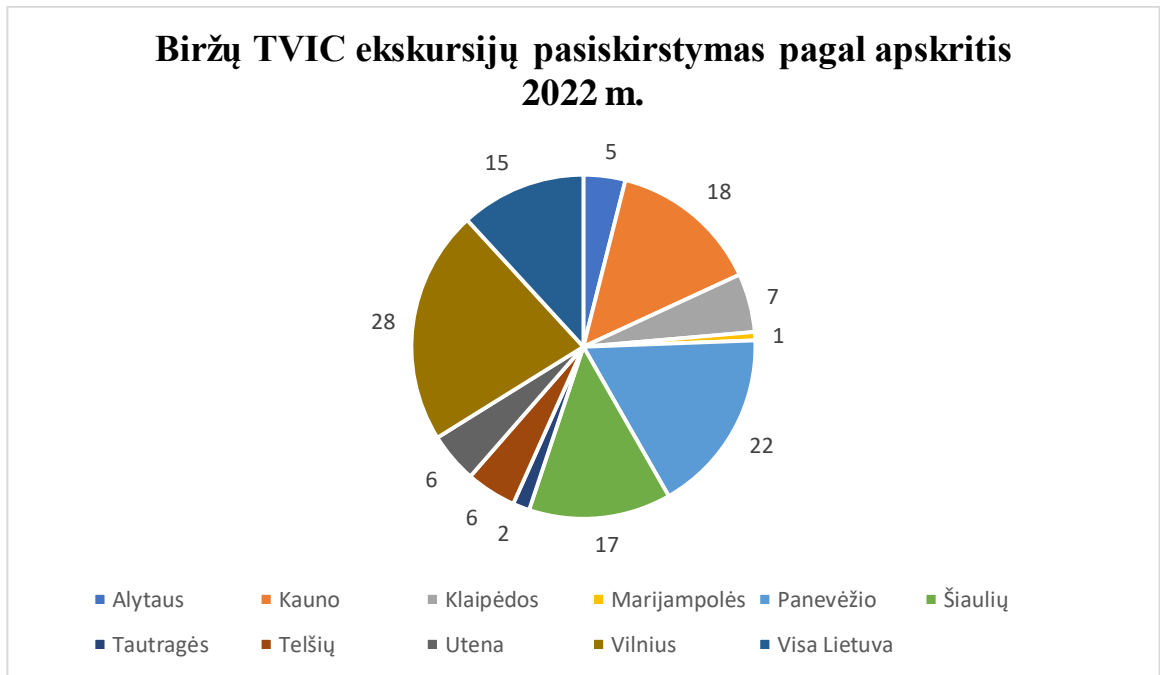
Biržų TVIC šiais metais užregistruota 137 įvairios trukmės ekskursijos. Kaip ir kiekvienais metais, populiariausias mėnuo birželis, per kurį sulaukėme net 29 ekskursijų užsakymų, taip pat populiarūs išlieka liepa (19 ekskursijų) ir rugpjūtis (18 ekskursijų), bei spalio mėnesiai, kur sulaukėme 20 ekskursijų užsakymų per 2022 metais. (5 pav.)

5 pav. Biržų TVIC ekskursijų pasiskirstymas kas mėnesį 2022 m.

Biržų TVIC daugiausiai sulaukė ekskursijų užsakymų iš Vilniaus apskrities (28), Panevėžio apskrities (22), Kauno apskrities (18), Šiaulių apskrities (17). Šiais metais taip pat išskirtinai daug sulaukėme mišrių grupių, kur ekskursantai susibūrė į vieną grupę iš visos Lietuvos (15). Pagausėjo ekskursijų iš apskričių, kurias 2022 metais aplankėme dalyvaudami miesto šventėse ir turizmo gatvėse: Klaipėdos (7), Alytaus (6), Telšių (6). Mažiausiai sulaukėme ekskursantų užsakymų iš Utenos (5), Tauragės (2) ir Marijampolės (1) apskričių. (6 pav.)

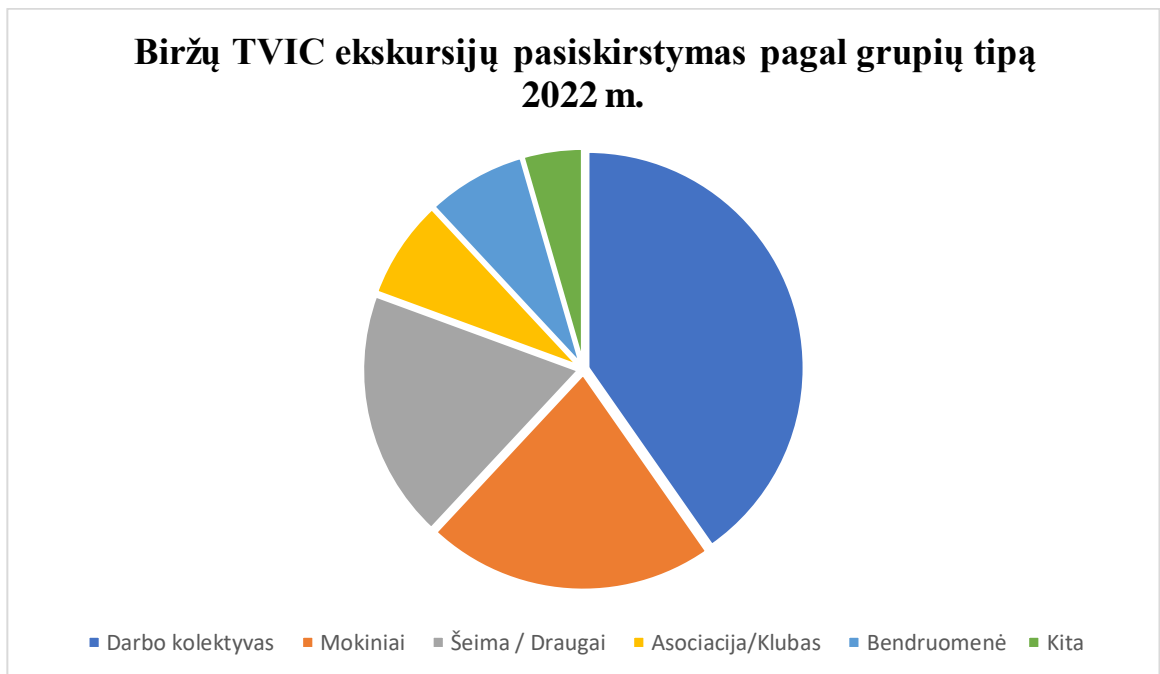
Biržų TVIC ekskursijų pasiskirstymas pagal apskritis 2022 m.

6 pav. Biržų TVIC ekskursijų pasiskirstymas pagal apskritis 2022 m.

Pagal ekskursijų pasiskirstymą savaitės dienomis, populiariausia savaitės diena keliauti ekskursantai pasirinko šeštadienį (48). Nors nemažai ekskursantų užsakymų sulaukėme beveik visomis savaitės dienomis: penktadienį (31), trečiadienį (20) ir ketvirtadienį (17), antradienis (17). Tačiau mažiausiai ekskursantų užsakymų sulaukėme sekmadienį (8) ir pirmadienį (3).

Biržų TVIC ekskursijų pasiskirstymas pagal grupių tipą 2022 m.

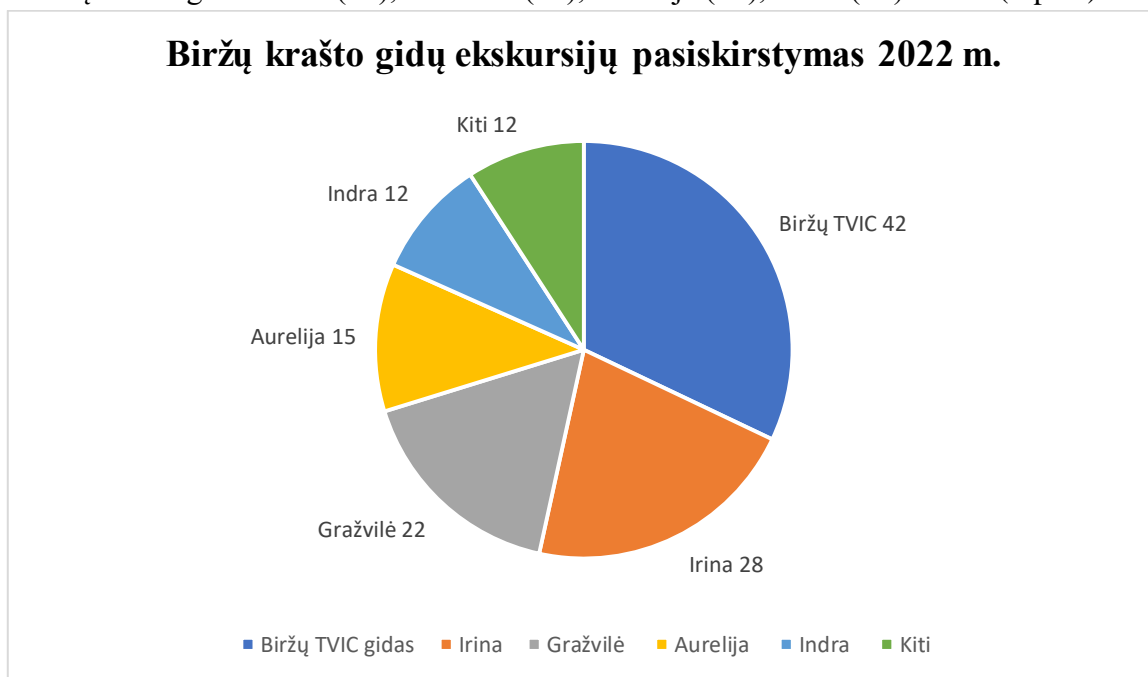

7 pav. Biržų TVIC ekskursijų pasiskirstymas pagal grupių tipą 2022 m.

Daugiausiai ekskursijų užsakymų gavome iš darbo kolektyvų grupių (54), mokinių grupių (29) bei mišrių grupių kai kartu keliavo šeima ir draugai (25). Taip pat nemažai apsilankė ir įvairių asociacijų bei klubų nariai (10), įvairių miestų ir miestelių bendruomenės (10). Taip pat sulaukėme ir pavienių keliautojų, kelionių agentūrų, kuriems reikėjo gido paslaugų (6).

Kadangi pandemiją gerokai pakoregavo turistų keliavimo įpročius, tai parodo ir pasikeitęs atvykstančių ekskursantų grupių dydis. 2022 metais pastebima, kad žmonės daugiau keliauja mažesnėmis grupėmis, savo automobiliais ir yra savarankiškesni. Todėl pagal 7 paveikslėlį galime teigti, kad daugiausiai 2022 metai sulaukėme grupių iki 20 asmenų (57), iki 10 asmenų (22) iki 30 asmenų (20). Mažiau žmonės keliauja didelėmis grupėmis, tačiau jų taip pat sulaukėme nemažai: iki 40 asmenų (13), iki 50 asmenų (14). Biržų TVIC sulaukė 5 virš 50 asmenų grupių užsakymų per 2022 metus. (7 pav.)

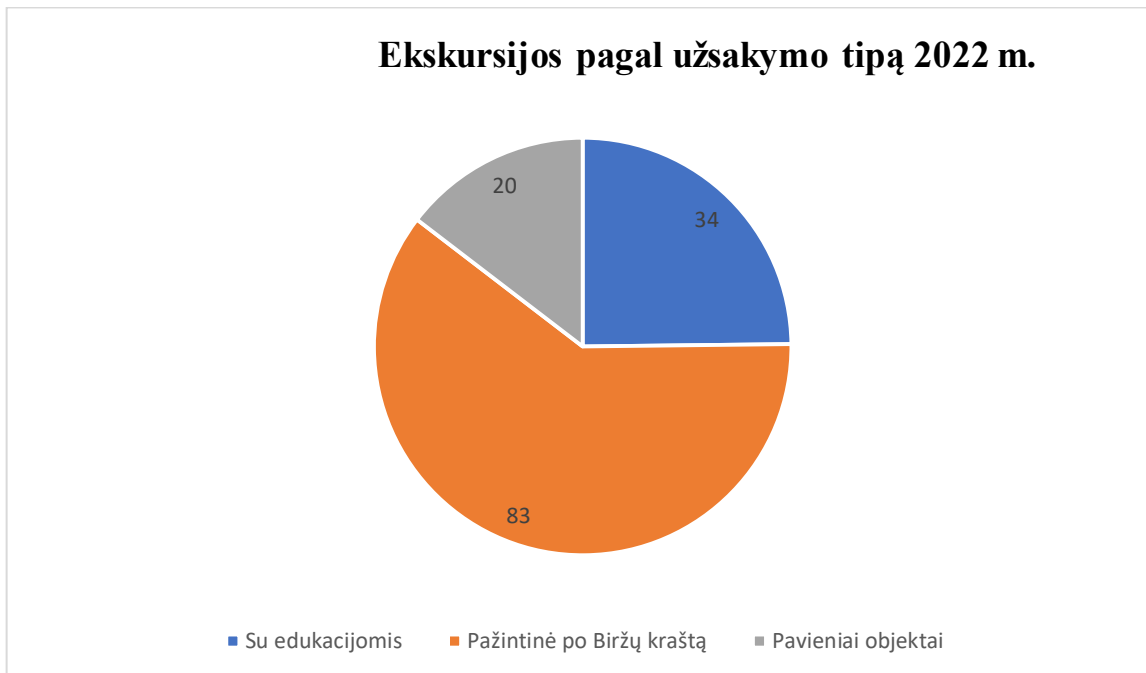
Kad galėtume prvesti visiems norintiems ekskursijas, turime puikių Biržų Krašto gidų. 2022 metai Biržų turizmo ir verslo informacijos centro gidės pravedė 42 ekskursijas, likusias ekskursijas pravedė Biržų krašto gidai: Irina (28), Gražvilė (22), Aurelija (15), Indra (11) ir kiti. (8 pav.)

8 pav. Biržų krašto gidų ekskursijų pasiskirstymas 2022 m.

Pagal ekskursijų užsakymą, daugiausiai turistai ir lankytojai užsisakė pažintines ekskursijas po Biržų kraštą (84), kurių metu aplankomi nemokami objektai: Biržų pilies kiemas, Nepriklausomybės aikštė, ilgiausias pėsčiųjų tiltas per Širvėnos ežerą, Astravo dvaro parkas, Kirkilų apžvalgos bokštas, Karvės ola ir kitos smegduobės. Taip pat sulaukėme daug vienos / dviejų ir ar trijų dienų užsakymų su edukacinėmis programomis (34) bei išskirtinių ekskursijų, kurios užtruko trumpiau ir buvo lankomi tam tikri iš anksto numatyti objektai, kaip kad Biržų miesto senamiestis, Žydų kvartalas, J. Meko akmuo, Energetinis labirintas. (9 pav.)

Ekskursijos pagal užsakymo tipą 2022 m.

9 pav. Ekskursijos pagal užsakymo tipą 2022 m.

Kiekvienais metais Biržų TVIC prisideda prie įvairių iniciatyvų. 2022 m. gruodžio 28 d. bendradarbiaujant su Biržų rajono socialinių paslaugų centru buvo suorganizuota nemokama ekskursija Biržų rajono tėvų globą praradusiems vaikams ir jų globėjams. Ekskursijos metu vaikai ir jų globėjai nemokamai dalyvavo kalėdinėje ekskursijoje “Kalėdos Sodeliškių dvaro sodyboje”, kurios metu išsikėpė naminės duonelės, aplankė naminių gyvūnų tvartelį, sužinojo Kalėdų simbolių ir tradicijų reikšmes, paragavo sodybos vaišių.

4. 2022 M. SVETAINĖS WWW.VISITBIRZAI.LT LANKOMUMO STATISTIKA

2013 m. , kai buvo sukurta Biržų TVIC svetainė www.visitbirzai.lt , pradėti skaičiuoti ir jos lankytojai. 2022 metais svetainės puslapius peržiūrėjo ir informacijos ieškojo 153022 (2021 m. - 148982, 2020 m. – 83540 , 2019 m. – 82803) kartus. Taigi, lyginant 2022 metus su 2021 metais, svetainės peržiūrų skaičius išaugo 2,71 proc.

2022 m. apsilankymų TVIC svetainėje statistika pagal šalis: iš Lietuvos (89,9 proc.), Latvijos (4,8 proc.), Indonezijos (1,2 proc.), Norvegijos (0,8 proc.) ir Jungtinės Karalystės (0,8 proc.).

Vidutinis naršymo svetainėje laikas yra 2 min. ir 51 s. Pagal statistiką, daugiausia apsilankiusių svetainėje naudojami mobilieji telefonai (72 proc.), kiek mažiau - stacionariais kompiuteriais (26,6 proc.), dar mažiau – planšetiniais kompiuteriais (1,4 proc.). Iš apsilankiusių svetainėje per 2022 metus, 65,8 proc. buvo naujų lankytojų, o 34,2 proc. - jau sugrįžtančių ne kartą. Taip pat, 2022 metais, Biržų TVIC svetainėje buvo populiariausios paieškos – „renginiai, lankytinos vietos, Kirkilų pramogų parkas, gamtos objektai, Kirkilų apžvalgos bokštas”. Daugiausiai svetainė 2022 metais sulaukė lankytojų liepos ir spalio mėnesiais, populiariausias svetainės lankymosi laikas – šeštadienis nuo 10 ryto iki 17 vakaro, bei sekmadienis - 12 val.

VIII SKYRIUS DALYVAVIMAS ĮVAIRIOSE RESPUBLIKINĖSE IR TARPTAUTINĖSE TURIZMO PLĖTROS PROGRAMOSE, PROJEKTUOSE

Kelionių projektas „Pažinkime kaimynus Žiemgaloje“. 2022 m. tęsėsi tarptautinis projektas "Pažinkime kaimynus Žiemgaloje". Projekte dalyvavo aštuonios savivaldybės: Pasvalio, Pakruojo, Joniškio, Biržų - Lietuvoje ir Bauskės apskritis - Latvijoje. Projekto rezultatas – sukuriamas bendras maršrutas, kuriuo yra skatinama keliauti ir susipažinti su kaimynine kultūra ir istorija. 2022 m. balandžio 29 d. Biržuose, Astravo dvare, vyko projekto "Pažinkime kaimynus Žiemgaloje“ atidarymo šventė. Taip pat Biržų TVIC pasirūpino, kad biržiečiai turėtų galimybę dalyvauti šiame projekte ir suorganizavo keliones po projekto lankytinas vietas tiek Lietuvoje tiek Latvijoje. Viso projekto metu sulaukėme net 133 dalyvio anketų, atitinkančios akcijos nuostatų reikalavimus. Iš jų 57 anketas pristatė keliautojai iš Latvijos, 76 – iš Lietuvos. Kelionių projektas ir toliau sėkmingai bus tęsiamas ir numatytas susitikimas su partneriais 2023 metais vasario 24 d. Pakruojuje. Kelionių projekto „Pažinkime kaimynus Žiemgaloje“ idėja atsirado Bauskėje (Latvija) 2016 m. pabaigoje, kurią savivaldybės realizavo jau 2017 m.

„Tarpvalstybinė lojalumo programa kultūrai ir turizmui skatinti“. 2022 metais toliau tęsėsi bendradarbiavimas su Panevėžio dailės galerija, vykdant projektą „Tarpvalstybinė lojalumo programa kultūrai ir turizmui skatinti“. Metų pradžioje, pristatėme naujai sukurtą lankstinuką tarptautinėje turizmo parodoje „Adventur“. Buvo surinkta medžiaga projekto internetinei svetainei ir katalogui. Taip pat reikėjo padaryti vertimus į anglų kalbą, buvo atrinktos nuotraukos, sukurta programėlė „Go4Bonus“, kurią galima atsisiųsti į išmanųjį telefoną ir gauti reikiamą informaciją apie projekto dalyvius. Rugsjūčio mėnesį, bendradarbiavimas dėl projekto buvo sėkmingai užbaigtas.

Tarptautinis projektas „Singing Heritage Route“. 2022 metais buvo toliau tęsiamas bendradarbiavimas dėl projekto „Singing Heritage Route“. Biržuose surengtas šio projekto pristatymas Biržų krašto muziejui „Sėla“, Biržų kultūros centrui bei savivaldybės atstovams. Pirmąją metų pusę rengta paraiška tarptautinei Europos Tarybos kultūros kelių asociacijai, sertifikatui gauti. Paraiška buvo sėkmingai priimta, jos vertinimas vyks iki 2023 m. pavasario. Projekto metu, buvo sukurtas pristatomasis filmukas, apie 4 valstybių (Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos) dainuojamąsias tradicijas bei patalpintas *Youtube* platformoje. Visus metus vyko komunikacija tarp partnerių. Buvo ruošiami pranešimai socialiniams tinklams. Spalio 3 d. buvo organizuojamas susitikimas tarp projekto dalyvių Vilniuje, Etninės kultūros centre. Suomijos delegacija pristatė projektą, jo nariams, Vilniaus miesto savivaldybės bei Lietuvos nacionalinio muziejaus atstovams. Vėliau Suomijos atstovai atvyko Biržus, jiems pristatyta Biržų krašto muziejaus „Sėla“ edukacinė programa, kuri bus įtraukta į šį projektą, taip pat aprodotos Biržų kultūros centro edukacinės patalpos, pristatyti lietuviški muzikos instrumentai.

Pateikta nekilnojamojo kultūros paveldo pažinimo sklaidos, atgaivinimo ir leidybos projekto dalinio finansavimo valstybės biudžeto lėšomis paraiška Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos dėl informacinio leidinio „Kultūros paveldui priklausantys Biržų krašto religiniai objektai“. Deja, projekto paraiška buvo atmesta.

2022 metais užpildytos dvi paraiškos, prie kurių sėkmingai prisijungta: „Draugiški žygeiviams“ bei „Draugiški gyvūnams“. Į Centrą užsukusiems žygeiviams bus suteikta reikalinga pagalba bei gyvūnai visada ras dubenėlį vandens.

IX SKYRIUS PREKYBA

Kelionių agentūros veikla. Centras vykdydamas kelionių agentūros veiklą bendradarbiauja su UAB „BPC Travel“ (parduodant lėktuvų bilietus), UAB „Tahelė“ (parduodant keltų bilietus), UAB „Grūda“ (parduodant pažintinių kelionių paketus). Per 2022 m. už parduotus keltų ir lėktuvų

bilietus, keliones buvo gauta 8 142,34 Eur pajamų (2021 m. – 5 716,70 Eur, 2020 m. – 7 235,28 Eur, 2019 m. – 5 619,77 Eur). Lyginant su 2021 metais pardavimai padidėjo – 43 proc.

Prekyba suvenyrais. Per 2022 metus įsigyti nauji suvenyrai pardavimui:

Nr.	Pavadinimas	Kiekis (vnt.)
1.	Puodeliai	500
2.	Marškinėliai	300
3.	Skėčiai	50
4.	Rankšluosčiai	400
5.	Rašikliai	1000
6.	Termosai	100
7.	Kalėdiniai suvenyrai	100
8.	Kanceliariniai komplektai	100

Centre prekiaujame vietos ūkininkų, amatininkų produkcija: K. ir J. Milišiūnų avies vilnos produkcija, V. Preidžiuvienės tekstilės produkcija, „Sandros artelė“ tekstilės produkcija, Levandų ūkio kosmetikos gaminiams, A. Klepeckienės levandų produkcija, kavinės „Biržė“ šokoladams, „Klasikos“ kalendoriams.

Biržų TIC 2021 m. pradėjo prekiauti daugkartinėmis „Biržų miesto“ dovanų kortelėmis. Biržai yra 7-as miestas prisijungęs prie šio projekto po didmiesčių. Per 2022 metus buvo parduota 14 vnt. „Biržų miesto“ kortelių. Taip pat prekiaujame Gera dovana kortelėmis, kurių per 2022 m. parduota – 9 vnt.

2022 m. už suvenyrus ir kitas prekes buvo gauta 34 668,14 pajamų. Lyginant su praėjusiais 2021 m. (2021 m. – 21 928 Eur, 2020 m. - 14901,74 Eur) pardavimai padidėjo 58 proc.

X SKYRIUS

VERSLO INFORMACIJA

2. Skatinti Biržų rajono verslo plėtrą, atsižvelgiant į savivaldybės verslo plėtros prioritetus

2022 m. balandžio 6 dieną Biržų turizmo informacijos centras buvo pakeistas į Biržų turizmo ir verslo informacijos centrą, kurio metu buvo sukurta nauja verslo konsultanto pareigybė.

2022 m. birželio 15 d. įvyko atranka į verslo konsultanto vietą, tačiau darbuotoja Centre išdirbo vieną mėnesį. Antra atranka į verslo konsultanto vietą įvyko 2022 m. spalio 20 d. Ši darbuotoja dirba iki šiol ir sėkmingai planuoja ir vykdo verslo konsultanto funkcijas bei pareigas.

Bendradarbiaujant su Biržų rajono savivaldybe buvo suorganizuoti du renginiai:

1. 2022 m. spalio 5 d. įvyko „Konsultacinė popietė“, kurioje dalyvavo Biržų rajono smulkaus ir vidutinio verslo atstovai. Buvo kalbėta apie smulkaus verslo paramos programą, pristatytos aktualios naujovės mokesčių tema jau esamiems verslininkams, buvo skatinama naudotis informacinėmis sistemomis, buvo kalbėta apie paramą darbo įgūdžiams įgyti ir įsidarbinti, paramą judumui bei paramą verslo kūrimui.

2. 2022 m. spalio 19 d. įvyko susitikimas su Biržų rajono turizmo paslaugų teikėjais. Renginio metu buvo apžvelgtas Biržų TVIC turizmo sezonas, pristatyta „Biržiečio kortelė“, aptartos turizmo parodos „Adventur“ ir „Balttour“, bei vyko diskusija, kurios metu dalyviai galėjo užduoti rūpimus klausimus Biržų rajono savivaldybės atstovams.

2022 m. lapkričio – gruodžio mėnesiais buvo suteikta konsultacijų – 25 asmenims.

Internetinėje svetainėje www.visitbirzai.lt sukurta skiltis – *Verslas*, kurioje galima rasti visą aktualią informaciją apie verslo kūrimą, formų pasirinkimą, informaciją investuotojams, apie paramą verslui ir kt.

Biržų rajono gyventojams teikiama aktuali informacija socialiniuose tinkluose – *Verslas Biržai*, el. paštu. Konsultavimas vykdomas gyvai, el. paštu, telefonu.

XI SKYRIUS BAIGIAMOJI DALIS

Išanalizavus 2022 m. Centro veiklą galima teigti, kad Centras dirbo kryptingai įgyvendindamas užsibrėžtus tikslus.

Pagrindinis iššūkis Centre 2022 metais buvo vadovų kaita bei turizmo specialistų trūkumas, taip pat patalpų darbui trūkumas. Neigiamos įtakos turėjo ir besitęsiantys karo veiksmai Ukrainoje, kurie lėmė turizmo sektoriaus pasyvumą, kelionių atšaukimus bei turistų srautų mažėjimą. Šis iššūkis gali turėti tokios pat neigiamos įtakos ir kitais metais.

Dar vienas iš didesnių iššūkių buvo - rasti darbuotoją verslo konsultanto pareigybei užimti. Nors nauja pareigybė atsirado 2022 m. balandžio 6 d., tačiau verslo konsultantė įsidarbino ir sėkmingai dirba tik nuo 2022 m. lapkričio 3 d.

2023 metais didesnę dėmesį numatoma skirti plečiant verslo konsultanto paslaugų spektrą: darbą su verslo atstovais, verslo informacijos, konsultacijų ir mokymų paslaugų teikimą, mokamų paslaugų sąrašą.

Projektinė veikla Centre bus vienas iš svarbiausių prioritetų. Šiuo metu vyksta bendradarbiavimas su Aizkrauklės (Latvija) savivaldybe dėl projekto „Sėlos kelias“, kuriuo siekiama įsisavinti iki 200 000 Eur. Projekto įgyvendinimo metu planuojama atnaujinti Centro patalpas, joms pritaikant interaktyvius sprendimus. Sieksime Centrą padaryti patraukliu kiekvienam lankytojui, taip didindami lankytojų skaičių.

Patvirtinu, kad pateikta informacija yra tiksli ir teisinga.

Turizmo vadybininkė,
laikinei atliekanti direktoriaus funkcijas

Vaiga Landauskienė